

L'EXPERIÈNCIA FONT ROSELLA

Sessió a càrrec de Pere Fortuny i Recasens, regidor d'Educació de l'Ajuntament de Sabadell
(novembre de 1985)

Va ser una experiència orientada a aconseguir que els nens dels barris on el català no és la llengua habitual, puguin trobar a l'escola el medi natural adequat per al coneixement de la llengua i la realitat catalanes.

Per raons conegudes, una gran majoria dels mestres, sobretot els de les escoles públiques, no han tingut un accés normal al coneixement de la llengua catalana ni del seu entorn geogràfic, humà i històric, ni tampoc de la cultura catalana. És evident que la insuficiència de la seva preparació per proporcionar als alumnes aquests coneixements dificulta extraordinàriament la seva tasca i els pot produir (amb tanta més força com més intensa sigui la seva vocació i responsabilitat professional) un sentiment d'impotència i de frustració. Cal, doncs, que l'administració els proporcioni l'ajut que necessiten per poder exercir el seu mestratge amb eficàcia i amb tranquil·litat.

El mes de novembre de 1980, l'Ajuntament de Sabadell va redactar un informe sobre la situació sociolingüística de les escoles dels diferents districtes, on quedava prou clar que el municipi es trobava entre els que tenien més feina per aconseguir la normalització de l'ensenyament i el coneixement de la llengua catalana.

Una sèrie de converses entre la Direcció General de Política Lingüística (del Departament de Cultura) i les Direccions Generals d'Ensenyament Primari i d'Universitats (del Departament d'Ensenyament), de la Generalitat de Catalunya, van donar com a resultat la preparació, conjuntament amb la Regidoria d'Ensenyament de l'Ajuntament de Sabadell, de la primera de tres experiències, que al llarg del curs 1982-83, podrien obrir un nou camí per a la progressiva normalització lingüística de les escoles públiques. Cada experiència, programada per a un trimestre del curs acadèmic, té tres objectius principals:

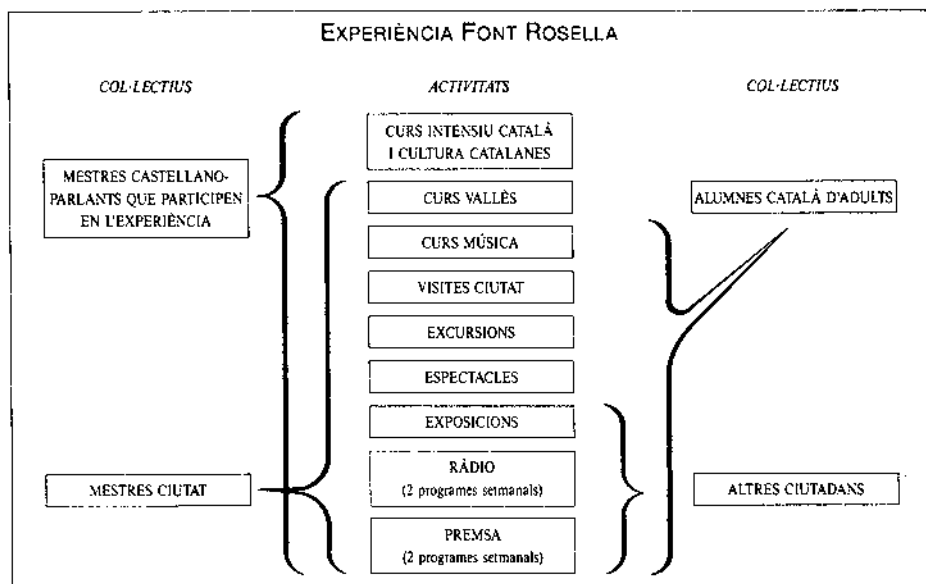
1.- Oferir a grups de mestres de parla no catalana de diferents escoles públiques de la ciutat una possibilitat real d'adquirir, en el termini de tres mesos, un coneixement oral i actiu de la llengua catalana, del medi natural i humà de la zona i del material didàctic disponible per a poder portar a terme una tasca docent d'acord amb les noves necessitats del sistema escolar.

2.- Facilitar l'augment de la presència de la llengua catalana en una sèrie d'escoles durant el curs intensiu, mitjançant la col·laboració de trenta mestres bilingües titulats, que hi treballaran com a suplents i uns ajuts en forma de material didàctic (llibres, àudio-visuals, etc.) que serà distribuït a les escoles públiques de la ciutat.

3.- Donar a tots els mestres de la ciutat la possibilitat d'assistir i participar a diferents actes (exposicions, projeccions, àudio-visuals, conferències, etc.) i poder posar-se en contacte amb els professors responsables del curs per a consultes.

A partir de l'inici de la primera experiència es va veure l'enorme ressò que podia tenir a la ciutat tot el tema de la normalització lingüística si s'empraven adequadament els mitjans de què ens havíem dotat. A partir d'aquell moment, doncs, es definia un altre objectiu clar: «Sensibilitzar la ciutadania vers el tema de la normalització lingüística i cultural i, d'una manera especial, en tots aquells temes que calia que els ciutadans esperessin de l'escola».

Per tant, l'esquema de treball quedava dibuixat de la següent manera:

A cada experiència participava un grup de trenta mestres no catalanoparlants. La duració era d'un trimestre, amb sis hores diàries de classe durant l'horari escolar. A l'escola, concretament a la seva classe, eren substituïts per mestres catalanoparlants.

Al programa d'aquest curs es tractaven les següents matèries: llengua, coneixement del medi, música i dansa, folklore.

Les constants en totes les matèries eren, d'una banda, afavorir el diàleg en petits grups per tal d'arribar al domini oral del català en tres mesos i, d'una altra, posar molta cura en la metodologia i la didàctica de manera que, per òsmosi, el professorat anés assimilant i veient la conveniència de renovar-se pedagògicament.

El curs 82-83 es van realitzar tres experiències, dues a la ciutat de Sabadell i una a Badalona. Tant el professorat com les institucions que les patrocinaven, en van fer un seguiment molt estricte. Val a dir que la mateixa Directora General de Política Lingüística, Sra. Aina Moll, era qui en feia el seguiment personalment, conjuntament amb representants dels altres departaments implicats.

La valoració és positiva pel que fa als quatre objectius proposats.

Per què, doncs, una vegada experimentat i amb bons resultats no es van continuar?

El Departament d'Ensenyament Primari no podia prescindir dels trenta mestres necessaris per tirar endavant l'experiència.

Han servit, doncs, per alguna cosa tanta feina i tants recursos?

Personalment, penso que sí. A part del profit que en van treure els noranta mestres i l'avanç de la sensibilitat ciutadana pel tema de *l'escola activa* i en català, l'experiència va ser, sobretot a Sabadell, un bon detonant cap a la modificació del reciclatge, cap a l'obertura d'una nova via F.O.P.I. de català i un bon bagatge de futur.

Estic convençut que l'experiència «Font Rosella» no solament donarà molt per parlar, sinó, també, molt per realitzar en un futur immediat.

DISCUSSIÓ

Durant la discussió, en diverses intervencions es posà de manifest que una política de catalanització primerenca en l'ensenyament feia absolutament necessària una experiència de reciclatge com la que es va fer a Font Rosella (i més tard a Badalona). El ponent va facilitar dades complementàries sobre l'experiència.